

Téma: Milosrdný otec a márnratný syn

Predmet: Náboženská výchova

Cieľová skupina: ZŠ 9. ročník

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Oboznámiť žiakov, že Boh ako milosrdný Otec nás miluje a prijíma všetkých nešťastných a stratených synov bez podmienok.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si, že každý človek je hriešny a potrebuje aby do jeho života vstúpil Boh, ktorý ho miluje a dáva mu svoje odpustenie.

Učebne pomôcky: Sv. Písmo, CD – prehrávač, CD Márnratný syn (autor: Jaro Kubišta, Komunita blahoslavenstiev)

Metódy: rozhovor, pieseň, modlitba, katechéza učiteľa, cinquain.

Štruktúra a metodický postup vyučovacej hodiny

Úvod: pozdrav, krátka modlitba a úvodná pieseň (č. 1. Daj mi, čo mi patrí)

1. Učiteľ poprosí dvoch žiakov aby prečítali podobenstvo: najprv začne čítať dievča (Lk 15,11-20), po nej číta chlapec (Lk 15,20-32) Potom učiteľ prečíta krátku katechézu:

Ježiš hovoril zástupom v podobenstvách, aby sa splnilo čo predpovedal prorok „*Otvorím svoje ústa v podobenstvách, vyrozprávam čo bolo skryté od stvorenia sveta.*“ (Mt 13,34-35) Pán Ježiš povedal 32 podobenstiev, ktoré evanjelisti napísali. Iba v Lukášovom evanjeliu nachádzame podobenstvo o márnratnom synovi. Je to príbeh o hriechu, vyhnanstve a milosrdenstve.

V tomto podobenstve sa zameriame na tri postavy: najmladší syn, otec a Boží syn. Tento evanjeliový príbeh zdôrazňuje potrebu pokánia, vidíme to v podobenstve o farizejovi a mýtnikovi (Lk 18,9-14). Tak ako márnratný syn vstúpil do seba a povedal: „*Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe...*“ (Lk 15,18), tak aj mýtnik sa modlil slovami: „*Bože, buď milostivý, mne hriešnemu*“ (Lk 18,13). Obidvaja majú pokorné prosby a tie boli vypočuté.

Najmladší syn

Všimnime si jeho opovážlivú žiadosť: „*Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí.*“ jeho prosba znamená: Dovoľ mi odísť, aby som žil svoj život s majetkom, ktorý mi patrí. Otec mu nebráni, ale s láskou mu ide v ústrety a zrieka sa svojho majetku. Dáva mu všetko, čo mu patrí, aj keď vie, že to nie je správne. Mohli by sme povedať, že jeho otec bol nerozumný, ale jeho láska k synovi ostáva tajomstvom Božej lásky. Márnratný syn reprezentuje každého človeka, ktorý zhrešil, lebo „*ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda.*“ (1Jn 1,8). Ježiš „*je zmiernou obetou za naše hriechy, a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.*“ (1Jn 2,1). Tento syn bol úplne stratený v tej chvíli keď utratil všetky peniaze, ba dokonca nikto o neho nemal záujem. Bol v tej najväčšej beznádeji myslieť si, že mu nikto nepomôže. Jeho veľká túžba a ambícia vydať sa do sveta ho znížila na úroveň zvierat lebo jedol to čo jedli prasatá.

Najmladšieho syna môžeme prirovnať aj k prvému človeku Adamovi, ktorý neposlúchol Boží príkaz a zhrešil. Musel odísť z pozemského raja, ale Boží syn Ježiš prišiel na svet, aby otvoril cestu k nebeskému raju, ktorým je Božie kráľovstvo. Teda vidíme, že Boh vracia úplnú dokonalosť a milosť človeku, ktorý ju stratil prvým hriechom v raji. Tu sa naplňajú slová svätého apoštola Jána, ktorý hovorí: „...budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je.“ (1Jn 3,2). To sa však uskutoční v nebeskom raji kde budeme mať spoločenstvo s Bohom naveky.

Milosrdný Otec

Svätý apoštol Ján hovorí: „Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme.“ (1Jn 3,1). Keď syn vyznáva svoju chybu hovorí: ...Nie som viac hoden volať sa твоjím synom. Otec ho s láskou objíma a prijíma do svojho domu, a vôbec mu nepripomína ani nevyčíta nič z minulosti. Otec robí presne, to čo hovorí svätý apoštol Pavol: „zabúdam na to, čo je za mnou a usilujem sa o to, čo je predo mnou.“ (Flp 3,13). A práve v tomto postoji spočíva Božie milosrdenstvo, ktoré sa viac minulosťou človeka nezaobrá. Božia láska sa prejavuje v okamžitom prijatí, nenecháva syna čakať pred bránou domu. Ani nerozmýšľa, aký mu dať trest za to, že hýrivým životom premárnil svoj majetok.

Ďalšou krásnou vlastnosťou milosrdného Otca je vďačnosť. Akoby Otec ďakoval synovi za jeho návrat, no neďakuje slovami, ale skutkami: „rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy!“ Z márnوترatného syna sa stáva milované Božie dieťa, ktorého Otec neustále miluje, a aj keby viackrát odišiel z domu, vždy je Otcova náruč pripravená objať a prijať syna. To je tá veľká láska, ktorú nám daroval nebeský Otec. Toto podobenstvo je hlbokým posolstvom Božej lásky k človeku a ľudskej logike sa zdá až neprirodzene. Pán Ježiš týmto podobenstvom chcel ukázať ľuďom skutočný obraz o Bohu – taký to je Boh náš nebeský Otec.

Boží syn

Ježiš musel stratiť svoj život, aby nám získal večný život a spásu duše. Musel odísť, opustiť nebeského Otca a prísť sem na zem medzi hriešnikov. Nakoniec mu zoberú šaty a rozdelia si, zbičujú a ukrižujú ho. Ježiš však svojim zmŕtvychvstaním sa vracia k Otcovi a príde ešte raz, ako sudca, aby prijal návrat márnوترatných synov – Boží ľud. Ide tu o radosť a oslavu po tom, čo sa ako stratené našlo. Tak je to podobne aj v dvoch podobenstvách: o stratenej ovci a o stratenej drachme. Človek je viac ako ovca či drachma, a keďže najmladší syn bol stratený a našiel sa, je dôvod radovať sa a oslavovať. Aj podobenstvo o stratenej ovci a stratenej drachme nás vyzýva radovať sa. Takáto radosť a oslava hostiny nás čaká v Božom kráľovstve.

Návrat márnوترatného syna súvisí so vzkriesením lebo bol mŕtvy a ožil. Tak aj Ježiš vstal z mŕtvych pre našu spásu. Vieme, že človek je veľmi slabý a náchylný k zlému, a často upadá, ale keď vstáva z hriechu, náš nebeský Otec ma veľkú radosť. (porov. Lk 15,7) Toto je celá podstata Božieho milosrdenstva a vôbec podobenstva o márnوترatnom synovi. Stratiť niečo alebo niekoho, koho sme mali radi, je veľká bolesť v tej miere, ako sme ho milovali. Evanjelista svätý Lukáš zachytil bolestnú skúsenosť Panny Márie, keď stratila dvanásťročného Ježiša. Keď ho našla po troch dňoch v chráme, povedala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“ (Lk 2,48). Kresťanský život znamená, že sme v Ježišovej škole, že sa stále učíme na svojich chybách, a že naším jediným predmetom je sväté evanjelium.

Zaver

Milosrdný Otec ochotne odpúšťa a hneď prijíma strateného syna. Božia spravodlivosť vyžaduje od hriešnikov pokánie. To je obraz sviatosti zmierenia v ktorej sa uskutočňuje odpustenie a pokánie z čoho ma vychádzať kresťanská radosť. Evanjelista Lukáš opisuje v 15 kapitole tri podobenstva o Božom milosrdenstve. Môžeme si všimnúť jednu dôležitú vec v prvých dvoch podobenstvách o stratenej ovci a stratenej drachme je vyjadrené hľadanie a v podobenstve o márnotrattnom synovi nie je ústredným prvkom hľadanie ale skôr rešpektovanie slobody človeka pretože človek ma slobodnú vôľu. Otec trpezlivo až nedočkavo čaká a s láskou sa zaujíma o osude svojho syna. Dá sa povedať Boh ako dobrý Otec nás hľadá keď sme stratení a čaká keď sa od neho vzdialime hriechom.

Na zaver chcem doplniť že márnotrattný syn nestratil len domov svojho Otca ale aj veľa času. Aj čas je veľkým Božím darom a len Pán vie koľko ho ešte máme na prežitie. Dostali sme život s časom a koľko času strácame na nepodstatne veci, ktoré nie sú na prospech druhým. V našich rukách sú minúty a hodiny tak ako boli v rukách márnotrattného syna peniaze, ktoré stratil. Kým však žijeme využime čas pre spásu našej duše a pre službu druhým. Aby náš život bol naplnený dobrými skutkami a Božou láskou to prajem každému aby sme boli „*múdrymi správcami času.*“

2. Aktivita žiakov

Po skončení katechézy, učiteľ pusti pieseň (č.10 Dovoľ mi prísť) a rozdá každému čistý papier na ktorom napíšu cinquain (12 minút).

3. Vol'ný rozhovor podľa toho kto ma otázky alebo pripomienky.

4. Zadané domácej úlohy:

Nech každý napíše svoj vlastný krátky príbeh cca 50 riadkov o tom ako Boh vstúpil do vášho života a dal vám svoje odpustenie. (Určite každý z vás niečo podobne prežil a ma duchovnu skúsenosť ako to bolo v príbehu o márnotrattnom synovi. Možno niekto neposlúchol svojich rodičov a odišiel z domu, alebo nedodržiaval niektoré z Božích prikázaní či zažil krízu viery... je to na každom z vás).

5. krátka modlitba (poďakovanie za dar Božieho milosrdenstva a odpustenia)

Vypracoval: Štefan Kónya, 2012